

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**ONOR. IMHALLEF
LAWRENCE QUINTANO**

Seduta tas-6 ta' Jannar, 2012

Appell Kriminali Numru. 477/2010

**Il-Pulizija
(Spt. Carmelo Magri)
(Spt. Daniel Zammit)
Vs
Aaron Charles Zahra**

Il-Qorti,

Rat l-akkuza dedotta kontra l-appellant Aaron Charles Zahra (ID no. 378581M) quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti Istrutturja talli

(1) Fis-16 ta' Lulju 2008 għall-ħabta tan- 12.30pm ta' wara nofsinhar fi Triq il- Labour, Marsa, bla ordni skont il-Liġi tal- Awtorita' kompetenti, u barra mill- każijiet li fihom il- Ligi tagħti setgħa lill-privat li jarresta lill-ħati, arresta, żamm jew issekwestra lil Roberto Dimech li huwa xufier ta' coach bin-numru tar- registrazzjoni ACY 912 flimkien ma' diversi passiġġieri ta' nazzjonalita' barranija kontra l-volonta' tagħhom;

(2) FI-istess data, ħin, lok u ċirkostanzi, ngħaqad f'għemgħa ta' tliet persuni jew aktar jew baqa' flimkien, għal kull ħsieb li jkun, b'mod tali u taħt ċirkostanzi tali ta' vjolenza, theddid, rewwixti, għadd ta' nies, wiri ta' armi jew xort' oħra li setgħu jgħibu twerwir u biża' fost in-nies f' Malta;

(3) FI- istess data, ħin, lok u ċirkostanzi ħa parti attiva f' għemgħa ta' għaxra min-nies jew aktar migburin bil-ħsieb li jagħmlu reat, għalkemm dik il-għemgħa ta' nies ma kinetx għiet imxewxa minn hadd in partikolari li l- istess reat li kien mahsub fil- fatt sar;

(4) FI- istess data, ħin, lok u ċirkostanzi, ngħaqad flimkien f'għemgħa ta' tnax- il persuna jew aktar li ngħemgħu flimkien kontra l-Liġi bi ksur tal- paċi pubblika, wara li għe formalment imwissi jew mitlub minn awtorita' kompetenti biex jixxerdu kontra l- Liġi, f' numru ta' tnax jew aktar għal żmien siegħa wara li tkun għiet magħmula dik it- twissija pubblika;

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali tat-28 ta' Ottubru, 2010, li biha wara li rat l-artikoli 86, 79, 68(2), 80, 28A u 28B, 49, 50, 339(1)(d), 251, 289 u 325 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta sabiet lill-appellant mhux ħati tar-raba' imputazzjoni u minnha lliberatu, iżda ħati tal-ewwel, it-tieni u it-tielet imputazzjoni u kkundannatu terminu ta' prigunerija ta' tmintax-il xahar.

Rat ir-rikors tal-appellant Aaron Charles Zahra minnu ppreżentat fid-9 ta' Novembru, 2010, li bih talab li din il-Qorti jogħgħobha tirriforma s-sentenza appellata billi tikkonfermha f'dik il-parti fejn illiberatu mir-raba' imputazzjoni u tirrevokha f'dik il-parti fejn għe misjub ħati tal-ewwel tliet imputazzjonijiet u fejn kkundannatu għal terminu ta' prigunerija għal tmintax-il xahar u konsegwentement tilliberah minn kull ħtija u piena jew, alternattivament, tvarjha in kwantu tikkonċerna l-piena.

Fliet l-atti kollha processwali.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellant esebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Rat illi l-aggravji tal-appellant fil-qosor huma s-segwenti u cioe':-

Illi l-ewwel aggravju jikkonsisti fil-fatt li ma hemm assolutament ebda hjiel ta' prova li tista' b'xi mod torbot lill-esponent mar-reati lilu addebitati u jidher car daqs il-kristall li dak li wassal lill-Qorti tal-Magistrati għas-sejbien ta' ħtija kien biss is-sempliċi preżenza tiegħu fi Triq il-Labour fil-Marsa għall-ħabta tan-12.30 p.m. fis-16 ta' Lulju, 2008. Effettivament jingħad bla tlaqliq li ma jirrizulta assolutament xejn izjed mill-provi akkwiziti. Fl-istqarrija tiegħu l-appellant kien stqarr li hu kien il-Marsa biex jipprotesta u ċaħd li kien involut f'xi aġir illegali. Mill-isketch ma jirrizultax liema wieħed mill-vannijiet kien dak bl-imsemmi numru tar-registrazzjoni. Il-vann li ostakola lill-coach ma kienx tal-appellant.

Barra dan l-appellant ma għamel ebda att li bih seta' jqanqal twerwir fost il-poplu.

Lanqas ma jeżistu provi li jissodisfaw l-elementi kostituttivi tal-artikolu 68(2) tal-Kap 9 (it-tielet imputazzjoni). B'mod partikolari l-preżenza attiva sabiex jitwettaq xi reat da parti tal-appellant ma tirrizulta minn imkien. Skont il-Kap 9, meta l-persuna tinħeles qabel erbgħa u għoxrin siegħa , il-piena għandha tkun minn seba' xhur sa sena. L-Ewwel Onorabbli Qorti ddikjarat li t-tieni u t-tielet imputazzjoni huma assorbiti fl-ewwel imputazzjoni. Isegwi li meta l-Qorti erogata piena ta' tmintax-il xahar, hawn qabżet il-massimu previst mil-Ligi.

It-tieni aggravju jikkonsisti fil-fatt li, mingħajr preġudizzju għall-ewwel aggravju, l-piena erogata mhux biss hija gravement sproporzjonata iżda addirittura toħroġ mill-parametri tal-ligi.

Ikkonsidrat.

Kopja Informali ta' Sentenza

Li l-appellant kien fil-fatt akkużat ma' tliet imputati oħra dwar dak li seħħ fi Triq il-Labour, il-Marsa fis-16 ta' Lulju 2008 waqt protesta organizzata mill-minibuses. Il-qofol ta' dan il-każ huwa li coach misjuq minn Roberto Dimech dam xi għaxar minuti jimmanuvra biex qabad it-triq lejn l-ajruport wara li vann tħalla fin-nofs u mblokka t-triq.

Il-provi li l-appellant kien fuq il-post huma l-istqarrija tiegħu u sketch magħmul mis-sur Raymond Zammit tat-traffic section li jinsab a fol 122. Dan juri erba' karozzi 066, 283, 178 u 004 u l-coach li qed jimmanuvra huwa u ħiereg minn Triq il-Biċċerija. L-appellant jgħid li l-isketch ma jindikax liema waħda mill-karozzi kienet dik tal-appellant. Fil-fehma tal-Qorti, dan ma jbidel xejn mill-fatt li kienet liema kienet il-karozza tal-appellant il-karreġġjata kienet ostakolata għalkemm il-kolpa ewlenija hija ta' min kien qed isuq il-karozza HMY 178 liema karozza żgur ma kenitx tal-appellant.

Iżda l-qofol tal-argument huwa l-ewwel imputazzjoni. L-appellant kien akkużat b'sekwestru tal-persuna ai termini tal-artikolu 86 fejn wieħed 'jarresta, jzomm jew jissekwestra lil xi persuna kontra l-volonta' tagħha.'

Skont il-Professor Mamo:

'The words 'arrest', 'detention' and 'confinement' are not synonymous: each indicates a special manner in which an attempt can be made on personal liberty: 'Il reato preveduto nell'articolo 86 esiste sia quando alcuno si fermi nel mentre che agisce o commina; sia quando si faccia rimanere suo malgrado in quel luogo ove si trova; sia quando finalment si trasporti da un luogo ad un altro.' (Roberti para 323) The illegal arrest may subsist as an offence although it is not followed by detention or confinement. Thus a person may be arrested without being incarcerated or confined in a place; or be detained in his own house without having been previously arrested; or may be confined in a lonely place, or may, by a fresh act of violence, be confined in a place where he is.' (Notes on Criminal Law part II pages 35 and 36).

L-Antolisei jikkommenta hekk dwar dan ir-reat:

‘L’elemento oggettivo consiste nella privazione della liberta’ personale, la quale qui va intesa in senso restrttivo, e cioe’ come liberta’ spaziale o liberta’ di muoversi nello spazio (liberta’ di locomozione). .....nel sequestro di persona la limitazione concerne tutta la zona della libera locomozione o una determinata serie o specie di movimenti.

.....Risponde del reato in esame tanto chi chiude una persona in una stanza, impendendole di uscirne, quanto chi omette di restituire ad un terzo la sua liberta’ di movimento, trattendeol indebitamente nel luogo cui e’ rinserrato.....E’ necessario, peraltro, che la perdita della liberta’ si protragge per un periodo di tempo di un certo rilievo.....

L’elemento soggettivo consiste nella coscienza e volonta’ di privare taluno della sua liberta’ personale, senza averne l’autorizzazzione. Non occorre alcun fine speciale’.

Għal dik li hi ġurisprudenza Maltija fuq dan il-punt il-Qorti tirreferi għal dak li ntqal fis-sentenza ‘Il-Pulizija versus James Demanuele’ tat-2 t’Otturbu 2000 (Qorti tal-Appell Kriminali Inferjuri):

‘Biex ikun hemm ir-reat ta’ arrest illegali kontemplat fl-artikolu 86 tal-Kap 9 irid jirriżulta li l-vittma ġiet imwaqqfa, miżmuma jew meħuda minn post għall-ieħor kontra l-volonta’ tagħha u, s’intendi mingħajr awtorita’ legittima.’ (Volum LXXXIV. IV.paġ 324)

Ikkonsidrat

L-aktar xhud importanti tal-Prosekuzzjoni kien is-sewwieq tal-coach Roberto Dimech li xehed hekk:

‘Kif kont ħiereg għal got-triq, qasamli raġel. Waqaft biex jgħaddi u sadanittant sakkarni vann HMY 178 u ostakolali

t-triq. U jiena ma stajt inkompli bil-vjaġġ tiegħi lejn l-ajruport.

Irenxxieli nkompli lejn l-ajruport billi ġew tat-traffic u qalulu biex ireġġa' lura u għadda kif seta' minn bejn il-vann u l-bankina.

L-inċident dam bejn ħames minuti u għaxar minuti.

Kien hemm aktar minn għaxra min-nies madwar it-trakk. Ma għamluli xejn iżda daru mat-trakk bħal sakkrüh it-trakk. Qagħduli fin-nofs u jien ma stajtx insuq. Ma kienx hemm ħsarat fuq it-trakk. Jiena għalaqt it-tieqa u sakakrt il-bieba biex kemm jsita' jkun nevita minħabba s-sigurta' tal-passiġġieri. Għax il-passiġġieri kif raw dawk l-affarijeit bdew iwerżqu u jgħajtu. Beżgħu għax in-nies daru mat-trakk. Ma smajtx għajjat minn barra għax kien moħħi fin-nies qed iwerżqu. It-turisti beżgħu għax kienu avżati qabel ma telqu mil-lukanda li kien hemm strike u li ħa jgħaddu minn toroq biex jevitaw il-protesti. Malli raw in-nies mat-trakk, beżgħu. Ma kienx hemm tisbit mat-trakk. Ma kienx sema' kliem. Dak li qasamli kien qed iċempel u mbagħad qalilhom 'Ejjew, ejjew'. Imbagħad ġew ħafna nies f'daqqa.' (fol 69 et).

Għall-mistoqsija mill-Qorti jekk kienx indika xi vannijiet oħra barra dak li kien ostakolalu t-triq huwa wieġeb li kien indika biss il-mini vann li ostakolalu t-triq. Ma kienx indika mini-vans oħrajn. Huwa ma kienx ħa numri oħrajn ħlief dak tal-minivan li ostakola t-triq tiegħu. (fol 76 – 77).

Xhud ieħor importanti kienet Victoria Camilleri (fol 79) li kienet qed issegwi l-coach minħabba li fil-coach kien hemm il-klijenti tal-kumpanija. Hija xehdet li kien hemm persuna li ġiet f'nofs it-triq u waqqfet il-coach. Il-Pulizija mill-ewwel marru jgħinu. Hija qalet ukoll li ma kienx hemm persuna waħda. Faċċata tat-triq kien hemm ringiela minibuses ħomor. Qasmet persuna biex twaqqaf il-coach, imbagħad ġie kulħadd. (fol 80). Kien hemm karożzi pparkjati f'nofs it-triq. (fol 83). Kieku l-minibus ma ġietx f'nofs it-triq kienu ikun faċli li jibqgħu għaddejnin. (fol 84).

Ix-xhud Victoria Camilleri kienet akkumpanjata minn Petra Gasan (fol 210 et) li xehdet li l-Pulizija bdew ikellmu lix-xufier u bdew iressquhom bil-mod. Il-coach bdiet issuq bil-mod biex tevita minn fejn kien il-minibus. Il-minibus ma ċċalaqx minn fejn kien. Għall-ewwel kien hemm wieħed li mexa quddiem il-coach u imbagħad ġew aktar għax kienu klikka.

Skont ir-riċerka magħmula minn Brian Farrugia (fol 136) il-karozza tal-appellant għandha n-numru tar-reġistrazzjoni GMY 066.

Fl-istqarrija tiegħu (fol 57) l-appellant qal hekk:

‘Li ngħid huwa li ma wegġa’ ħadd u ma saretx ħsara. Aħna tal-minibuses konna pparkjati hemm u x-xufier tal-coach qal li ma setax jgħaddi b’xi vetturi tagħna. Tiegħi kienet waħda minn dawk li qal li ma setax jgħaddi biha. Jien u x-xufiera l-oħra ntajfna fuq il-bankina.....

Il-vann tiegħi ma kienx qed jostakolah.

Xi karozzi oħra u trakk ieħor għaddew minn hemm – mhux komdi iżda għaddew.

Imbagħad kien mistoqsi: ‘Ngħid sewwa li l-imblokk tal-coach li għamiltu kien maħsub minnkomm bħala parti mill-protesti li qed tagħmlu?’

U l-appellant wieġeb hekk: ‘Le għax ħasel ġie hekk.’

Xehed ukoll Raymond Zammit tat-traffic section li dwar l-incident qal hekk:

‘Karozza tat-turisti kienet imwaħħla minħabba li kien hemm diversi minibuses li mblukkaw it-triq. Dawn kienu weqfin biċ-ċavetta mitfija...Jien ħadt in-numri tal-erba’ vetturi (fol 118), l-uniċi erbgħa li bdew jimblukkaw’ U ma’ din ix-xhieda ippreżenta sketch (fol 122).

Konsiderazzjonijiet tal-Qorti

L-ewwel Imputazzjoni – Sekwestru tal-persuna.

F'dan il-każ twaqqaf u kien ostakolat coach iżda dan il-fatt ma jeskludix is-sekwestru tax-xufier jew ta' xi ħadd li kien fuq il-coach. Imma f'dan il-każ isem dan l-appellant bil-ħniena jissemma fil-proċess kollu u xhud minnhom, meta tela' jixhed, qal saħansitra li m'għarfulx lill-appellant. Il-provi juru li l-appellant kien qiegħed fuq il-post u li l-vettura tiegħu setgħet kienet ta' ostakolu. Iżda żgur li l-appellant ma kienx il-protagonista li waddab il-vann fin-nofs li fixkel lis-sewwieq tal-coach. Ix-xhud ewlieini tal-Prosekuzzjoni, Roberto Dimech, iffoka fuq il-vann HMY 178 li ostakola t-triq. Il-Qorti għasret il-provi kollha bir-reqqa u fittxet l-elementi tar-reat imsemmi aktar 'il fuq fil-provi prodotti. Iżda dawn l-elementi ma rriżultawliex. **Għalhekk il-Qorti qed tilqa' din il-parti tal-ewwel aggravju u qed tillibera lill-appellant minn din l-ewwel imputazzjoni.**

It-Tieni Imputazzjoni – Rewwixta (Artikolu 79)

Il-punt legali

Skont il-Professor Anthony Mamo :

'According to our law that which makes the assembly of three or four persons unlawful is not necessarily the unlawfulness of their purpose in assembly together. Their purpose may have nothing unlawful about it, and yet the assembly will be unlawful if the manner of the persons coming together and the circumstances under which they meet are such as are calculated to cause alarm among the citizens. 'Mere numbers alone, it is true, will not suffice to make an assembly unlawful but they are a circumstance to be considered..' (Kenny)

It-Tielet Imputazzjoni – Ġemgħa ta' nies kontra l-Liġi (Artikolu 68(2)) (Attruppament)

L-artikolu 68(2) jgħid hekk:

Kopja Informali ta' Sentenza

'Kull min jieħu parti attiva f'għemgħa ta' għaxra min-nies jew aktar, miġburin bil-ħseib li jagħmlu reat, għalkemm dik il-għemgħa ta' neis ma tkunx giet imxewxa minn ħadd in partikulari, jeħel, meta jinsab ħati, il-piena ta' priġunerija minn tliet ijiem sa tliet xhur jew il-multa.'

Skont il-Professor Mamo 'Notes on Criminal Law' (Part II):

'The elements of this crime are:

- i. The taking of an active part in an assembly;
- ii. Formed of ten or more persons;
- iii. with the object of committing an offence.

For a conviction of this crime it is essential that the defendant should be proved to have taken an active part in the assembly by word, deed, or conduct. Merely to join for a while out of curiosity is not enough. But if an active part is taken, whether from the beginning or at any subsequent stage, so long as the gathering lasts, the crime is complete if the gathering is of ten or more persons and its purpose is the commission of the offence. 'Il delitto si consuma pel solo fatto di formar parte dell'attrupamento allorche' questo revela come tale. Non si richiedono ne convenzioni prestabilite, ne consensi espressi, ne ordine di gerarchia o di disciplina fra gli attrupati. Come dimostrano le parole della legge – ancorche' l'attrupamento non sia stato da alcuno in particolare suscitato – una riunione anche fortuita di dieci persone almeno, collo scopo di commettere un reato, delitto o contravvenzione che sia, e' un attrupamento punibile.' (Criminal Appeal: Police vs Carmelo Saliba 25.06.02 – Law Reports, Volume XVIII Part IV page 39; Criminal Appeal 'Police vs Rocco Zammit et' 24.04.11; Criminal Appeal 'Police vs Giovanni Debattista et' (20.09.12; Criminal Appeal Police vs Bigeni 17.3.1945). In Police vs Bigeni, the Court held that if a person is physically forming part of such an unlawful assembly in suspicious circumstances, the onus weighs heavy upon him of giving a satisfactory explanation of why he was present in those circumstances.'

Kopja Informali ta' Sentenza

Skont deċiżjoni tal-Qorti tal-Appell Kriminali Inferjuri mogħtija fis-27 ta' Settembru, 1985 'Il-Pulizija versus Paul Mifsud et' (pagina 652 et):

'Il medesimo fatto jista' jwassal kemm għar-reat ta' attruppament kif ukoll għar-reat ta' rewwixta.

Il-kriterju determinanti li jiddistingwu dawn iż-żewġ reati hu l-potenzjalità ta' twerwir u biża' fost in-nies.'

Applikazzjoni tal-Liġi għall-fatti.

L-abbli difensur tal-appellant jissottometti dawn il-punti:

(a) il-preokkuppazzjoni tat-turisti li ma jaslux fil-ħin m'għandhiex tiġi ekwiparata ma' dak li ried il-leġislatur;

(b) jibqa' misteru kif il-preżenza tal-appellant fuq il-post mingħajr ebda prova ta' aġir speċifiku da parti tiegħu jista' jwassal għar-reat ta' rewwixta;

(ċ) għal dak kollu li jaqa' taħt l-artikolu 68(2) 'But mere presence without encouragement is not enough to establish criminality.'

Il-Qorti ma taqbilx ma dak li jingħad dwar il-biża' li ħassew it-turisti. Hawn il-Qorti qed toqgħod fuq dak li xehed ix-xufier tal-coach huwa u jiddeskrivi r-reazzjoni tal-klijenti tiegħu meta l-coach ddawwar minn għadd ta' nies. Biss il-provi vis a vis l-appellant huma wisq limitati biex tikkonkludi li dan resaq lejn il-coach tat-turisti. Dan id-dubju għandu jmur favur l-appellant u għalhekk il-Qorti qed tilqa' din il-parti tal-appell dwar it-tieni imputazzjoni u l-Qorti **sejra tillibera lill-appellant minn din l-imputazzjoni wkoll.**

Dwar it-tielet imputazzjoni (attruppament) jirriżulta li l-appellant kien ħalla l-vann mitfi u kien qed jostakola l-karreġġjata. Dan il-fatt jissodifa l-element ta' attività'. Jirriżulta wkoll li n-numru ta' nies kien ta' għaxra jew aktar. Fl-añħarnett li għall-fini tar-regolament numru 74 tal-Motor Vehicle Regulations, ma tistax titħalla karozza f'pożizzjoni

li tkun 'obstruction to other persons using the road.' Skont il-każistika kkwotata aktar 'il fuq din id-dispożizzjoni tal-liġi tgħodd ukoll għall-kontravvenzjonijiet.

Għalhekk il-Qorti qed tikkonkludi li l-appellant kien qed jostakola l-karregġjata b'mod konċertat flimkien ma' oħrajn. Konsegwentement il-Qorti qed tiddeċiedi li **huwa ħati tat-tielet imputazzjoni u għalhekk mhix tilqa' din il-parti tal-aggravju.**

Konkluzjoni

Din is-sentenza qed tingħata fil-konfront tal-appellant **Aaron Charles Zahra** biss. Għalhekk il-Qorti qed tirriforma s-sentenza mogħtija fit-28 t'Ottubru 2010 fl-ismijiet 'Il-Pulizija versus Vincent Spiteri, Jason John Desira, Aaron Charles Zahra u Shawn Tabone' billi tikkonferma fejn l-Ewwel Qorti illiberat lill-appellant mir-raba' imputazzjoni u sabitu ħati tat-tielet imputazzjoni u tirriformha billi f'dik il-parti fejn l-Ewwel Qorti sabitu ħati tal-ewwel tliet imputazzjonijiet u kkundannatu għal terminu ta' priġunerija ta' tmintax-il xahar u minflok qed tilliberah mill-ewwel u mit-tieni imputazzjoni u minflok il-piena ta' tmintax-il xahar priġunerija, qed tikkundannah iħallas multa ta' €600.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----